

Rammepapir for foreningen Gaia – unge for et grønt erhvervsliv

Formålsbeskrivelse

Gaia er en klimapolitisk forening og et netværk af unge, der går ind for konstruktivt samarbejde med erhvervslivet om at fremme den grønne omstilling i bred forstand og som ønsker at styrke ungdomsindflydelse i selvsamme omstilling.

Vi arbejder for at unge skal have indflydelse og tror grundlæggende på, at et klimamødested mellem virksomheder og unge kan fremme forståelsen for klimaets betydning.

Vi håber, at virksomheder og unge er tættere på hinanden i klimakampen end vi tror, og derfor arbejder vi for, at vi sammen med erhvervslivet kan styrke interessen for den grønne omstilling i den politiske dagsorden. Vi ser os selv som realister der, når vi skal prioritere, altid vil sætte den grønne omstilling over snævre interesser.

Foreningen skal også klæde unge på til at få ansvar og indflydelse på den grønne omstilling gennem uddannelse og skabe et stærkt netværk med virksomheder, der:

1. Ønsker mere bæredygtighed på den politiske dagsordenen
2. Gerne vil indgå i dialog med unge
3. Ønsker at nedbringe deres klima- og biodiversitet aftryk

Vi ønsker, at foreningen bliver en rekrutteringskanal for klimabevidste unge, hvor virksomheder kan finde kvalificerede bud til f.eks. ungdomspaneler, advisory boards, bestyrelser og/eller til at bestride stillinger, der arbejder med grøn omstilling i bred forstand. Vi vil også give unge mulighed for at danne netværk med andre unge med lignende interesser på tværs af alder og erfaring. Foreningen har som udpræget mål at være bredt geografisk repræsenteret og være et talerør for klimainteresserede unge på tværs af alder, erfaring og ståsted.

Foreningens formål er i udgangspunktet ikke at bedrive aktivisme eller agere som specialkonsulenter i den grønne omstilling, det lader vi andre om. Selvom foreningen er et netværk af unge, er vores formål først og fremmest indflydelse og uddannelse - ikke at være et tværpolitisk netværk. Selvom vi samarbejder med erhvervslivet, ser vi vores rolle som en upartisk og uafhængig vagthund, der skal skubbe virksomhederne i retning af en grønnere fremtid.

Vi forstår erhvervslivet bredt set og er villige til at samarbejde med forskellige typer af organisationer, der lever op til vores formålsbeskrivelse.

Foreningens søger at nå sine mål ved eksempelvis at:

- Afholde interne seminarer og uddannelse fra ungdomsledere med fokus på at blive klogere på den grønne omstilling og hvordan du slår igennem som ung fx i bestyrelser, råd og i arbejdslivet
- At facilitere eksterne oplæg fra virksomheder såsom efterspurgte kompetencer, branche- og virksomhedsudfordringer mv. og virksomhedsbesøg
- At mødes med politikere på tværs af politiske skel
- At facilitere politiske debatter og påvirke den grønne omstilling gennem indlæg og møder
- At afholde konferencer, seminarer mv.
- At repræsentere medlemmernes interesser ved events såsom Folkemødet

Vi tilbyder virksomheder en bred vifte af muligheder for samarbejde og engagement med unge talenter inden for bæredygtig omstilling. Dette inkluderer adgang til og samarbejde med unge, som kan tilføre friske perspektiver og innovative løsninger til virksomhedernes grønne initiativer. Vi faciliterer også en platform for dialog, hvor virksomheder kan nå ud til unge og teste deres bæredygtige tiltag, hvilket giver dem mulighed for at justere og forbedre deres strategier baseret på unges feedback.

Desuden tilbyder vi sparring om meningsfuld ungdomsinddragelse, hvor vi deler viden og erfaringer om, hvordan virksomheder bedst kan engagere unge i deres initiativer på en autentisk og meningsfuld måde. Endelig fungerer vi som en rekrutteringskanal, der forbinder virksomheder med kvalificerede unge talenter, der brænder for bæredygtighed og ønsker at gøre en forskel inden for deres felt.

Vores politiske ståsted

Vækst med respekt for de planetære grænser

Vækst i den traditionelle forstand bør ikke være et mål i sig selv, men kan være et middel til den grønne omstilling. Vi tror på, at virksomhederne med de rette rammevilkår kan være med til at accelerere den grønne omstilling, og mener, at samfundet hurtigst muligt skal omstille sig til vækst inden for de planetære grænser.

Grundlæggende er vi af den overbevisning, at klimakrisen er vores generations største udfordring, men at vi ikke kan løse den alene. Vi skal handle på klimakrisen - nationalt og internationalt - og virksomhederne skal gøre deres for at bidrage. Samtidig er det vigtigt at holde fokus på den ene side på både kort og lang sigt vigtigt at sikre et samfund i økologisk og økonomisk balance, hvor der er råd til uddannelse og sundhed med videre for at sikre overskud til innovation og omstilling.

Økonomisk og økologisk balance

Karakteren og alvoren af de økologiske kriser gør, at det ikke må være et absolut krav, at levevilkår under ingen omstændigheder forringes for nogle grupper på kort sigt. Med andre ord kan det være nødvendigt af hensyn til de planetære grænser, at udviklingen i det, vi betegner levestandard i en

periode, stagnerer eller ligefrem falder en smule for nogle af de mest privilegerede samfundsgrupper. Det overordnede mål er at sikre at samfundet er i økologisk, social og økonomisk balance med hensyn til grøn vækst; og for at sikre dette er et konstruktivt samarbejde med erhvervslivet helt afgørende.

Med dette blik er der behov for at skelne mellem hvad man helt banalt kunne betegne god vækst og dårlig vækst, hvor god vækst er vækst, der er med til at sikre, at vi på sigt kan holde os indenfor de planetære grænser - og vice versa.

Vi ønsker ikke en vækst i fossile virksomheder, der investerer i fossile produkter, mens der er behov for vækst indenfor grønne investeringer til at omstille virksomheder hurtigt mod det grønne og styrke vores grønne virksomheder. Ansvar for den grønne omstilling må ikke lægges over på individet alene - politikere og virksomheder skal også gennemføre de nødvendige tiltag.

Vækst i bruttonationalprodukt er et utilstrækkeligt mål

Vækst i BNP er alene et utilstrækkeligt udtryk for samfundets velvære. I stedet skal der måles på flere parametre, herunder sundhed, ligestilling, naturkapital og biodiversitet. Vi skal stræbe efter vækst på globalt plan med hensyn til disse parametre med respekt for de planetære grænser - både fordi denne balance er nødvendig for at passe på jorden, men også fordi det er det rigtige at gøre for at tage hensyn til fremtidige generationers levevilkår. Det er bl.a. essentielt med grønne BNP regnemodeller, når virksomheder og politikere vurderer fx i investeringers positive effekter.

Målet om grøn vækst skal helt kort underlægges hensynet til de planetære grænser i erkendelse af at vækst i form af økonomisk udvikling er og har været med til at skabe velstående samfund - dog på bekostning af økologisk balance og de planetære grænser. Derfor mener vi, at det er essentielt med en global grøn omstilling, hvor grøn vækst understøtter stigende levevilkår globalt, der ikke er kendetegnet ved materiel overflod, men hvor grøn vækst på globalt plan fungerer som et middel til at sikre gode, bæredygtige liv for så mange som muligt. I den forbindelse skal der tages hensyn til global ulighed, herunder særligt de vestlige landes nuværende og historiske adfærd, der har ført til overskridelse af de planetære grænser - og det ansvar for at løse klimakrisen, der følger heraf.

Styrkede rammevilkår for grøn vækst

Det skal være billigst at være grøn

Incitamentsstrukturer er det bærende element for den grønne omstilling. Derfor bør klima og erhvervslovgivning indeholde incitament for virksomheder til at producere grønt. De frie markeds kræfter skal have de bedste vilkår for grøn omstilling, og derfor må målet være, at det skal være billigere for virksomheder at producere grønt end sort. Midlerne til at opnå dette mål indebærer blandt andet en ensartet CO₂-afgift og omfordeling af statsstøtte fra sorte til grønne virksomheder, f.eks. i landbruget.

Rammevilkår skal fordre innovation

Der er behov for stærkere lovgivning, som gør det let og hurtigt for innovative virksomheder at få deres grønne løsninger på markedet. Lovgivning skal fordre grøn omstilling, ikke hindre den, men sidstnævnte bliver desværre ofte tilfældet - særligt i EU. Derfor skal der sættes turbo på den grønne innovation ved at indføre regulatoriske sandkasser, hvor virksomheder kan teste produktion og salg af nye løsninger, der ellers skulle igennem en længere godkendelsesproces.

Vi bør acceptere, at erhverv ændrer sig

Den grønne omstilling skal skabe lige så mange jobs, som den koster, men det er ok, at arbejdspladser skifter sektor. Hvert år skifter næsten en million danskere job. Derfor kan frygten for tab af arbejdspladser i sig selv ikke være et argument imod en ambitiøs klimalovgivning, der muligvis vil reducere antallet af arbejdspladser i specifikke sektorer. Så længe tilsvarende jobs oprettes i en ny sektor og der afsættes midler til opkvalificering, ser vi ikke tab af job i enkelte sektorer som et kritisk problem.

Finansiering

Vi mener, at banker og pensionskasser spiller en nøglerolle i at være drivkraften i finansieringen af den grønne omstilling. Vi tror på vigtigheden af en velfungerende finansiel sektor, når kapital skal rykkes fra at være investeret fossilt til grønt. Der er også brug for mere gennemsigtighed i forhold til hvor bæredygtige investeringer er.

Vejen til en grøn banksektor

Bankerne bør stoppe udlån til og finansiering af fossile virksomheder, der ikke har planer om at omstille sig. En afgørende del af løsningen er grønne udlån. Disse bør ikke kun ses som et middel til miljømæssig bæredygtighed, men også som en nødvendighed for at bidrage til økonomisk stabilitet og virksomheders livsgrundlag på lang sigt. Ved at investere i bæredygtige virksomheder og projekter, kan banker tage initiativ og spille en ledende rolle i den grønne omstilling. Den danske banksektor bør bestræbe sig på at blive det første eksempel i verden, hvor en traditionel banksektor transformeres og bliver synergisk med en grøn omstilling.

Pensionerne skal arbejde for den grønne omstilling

Vi mener, at pensionssektoren er central og skal levere nødvendige langsigtede investeringer for at muliggøre den grønne omstilling. Problemet er, at mange pensionskasser placerer penge i virksomheder, der skader miljøet og klimaet, uden gode planer for en grøn transition. Der er brug for en større indsats for aktivt ejerskab i alle investeringer, og salg af ejerandele i virksomheder uden en ambitiøs og realistisk grøn plan.

Pensionskasser bør fokusere på investeringer, der bevidst undgår miljøskadelige virksomheder og favorisere bæredygtige alternativer. ESG-faktorer bør ligeledes spille en markant større rolle i pensionskassens investeringer. Ved at vægte langsigtede bæredygtige projekter kan pensionskasser lede vejen mod en grøn fremtid. Når pensionskasser ikke tilbyder deres kunder mulighed for at

sætte deres penge i grønne investeringer, skal det være nemt og omkostningsfrit for kunder at skifte selskab, eller i sidste ende at trække sine penge ud til sig selv. Som unge, står vi til rådighed for at hjælpe pensionskasser til hvordan de når unge og kvalificerer relevante beslutninger.

Offentlig-private partnerskaber for en grøn fremtid

Vi mener, at nytænkning af offentlig-private partnerskaber er nødvendigt for hurtigere at fremme den grønne omstilling. Heraf følger behovet for at skabe en model, hvor risiko, forpligtelse og ejerskab deles mellem offentlige myndigheder og erhvervsliv. Risikodeling gør det attraktivt for private virksomheder at investere i bæredygtige projekter, specielt når det offentlige tager første skridt. Fælles og forpligtende samarbejder mellem det private og offentlige er vejen frem i den grønne omstilling. Styrket tillid mellem offentlige og private sektorer vil i øvrigt gøre den grønne omstilling mere effektiv og inkluderende. Samarbejde og vidensdeling vil sætte yderligere fart i den grønne omstilling, som er højst nødvendigt.

Derudover bør offentlig-privat partnerskabsmodellerne ofte udvides til at inkludere civilsamfundet, da de også spiller en vigtig rolle i at få grønne løsninger implementeret.

Global grøn omstilling

Teknologiekspert for global udvikling

Vi ser det som afgørende, at Danmark og EU positionerer sig som modningsmarkeder for grønne teknologier. Ved at gøre de grønne løsninger til de mest omkostningseffektive og tilgængelige muligheder, ønsker vi at sikre, at stater med lav BNP har optimale forudsætninger for at forbedre deres befolkningers levestandard uden at være afhængige af fossile brændstoffer.

Det er vores overbevisning, at vores indsats bør fokuseres der, hvor den kan gøre den største forskel. Derfor kan nogle investeringer have en langt større virkning i udlandet end i Danmark. Vi arbejder derfor målrettet på at identificere og støtte initiativer, der har potentialet til at skabe markante forandringer globalt.

Social retfærdig grøn omstilling

I vores stræben efter en socialt retfærdig grøn omstilling erkender vi, at investeringer i infrastruktur i det globale syd kan præsentere komplekse dilemmaer. Ikke desto mindre insisterer vi på, at disse investeringer bør gavne de berørte områder på alle niveauer: socialt, økonomisk og lovgivningsmæssigt. Her fastholder vi principperne om, at lån og gældsætning ikke må blive redskaber til profitorienterede formål, som underminerer demokratiske institutioner.

Vi mener, at Danmark og andre rige lande bør påtage sig ansvaret for at kanalisere midler til det globale syd, særligt ved at tildele øremærkede bevillinger til Loss and Damage samt klimatilpasningsprojekter. Dette vil ikke blot bidrage til en mere retfærdig fordeling af ressourcer, men også styrke sårbare samfund i deres modstand mod klimaforandringerne.

Internationalt udsyn

Vi mener, at den danske klimapolitik og den tilhørende klimadebat ofte har en tendens til at fokusere overdrevent på reduktioner af drivhusgasemissioner inden for landets grænser, mens vores globale fodaftryk og internationale indflydelse ofte overses eller undervurderes.

Det er vores opfattelse, at Danmark bør indtage en mere proaktiv rolle i arbejdet med at reducere de globale emissioner, samtidig med at vi skaber gunstige betingelser for eksport og etablerer samarbejder med internationale partnere. Ved at engagere os i ambitiøse klimainitiativer på tværs af grænserne kan vi ikke kun bidrage til at bremse klimaforandringerne, men også styrke vores position som en ansvarlig global aktør.

Desuden mener vi, at øget gennemsigtighed og ansvarlighed er afgørende for at opnå bæredygtighed i vores globale forsyningskæder. Ved at kortlægge og sikre bæredygtighed i alle led af forsyningskæden kan vi minimere vores negative miljømæssige og sociale påvirkning på globalt plan, samtidig med at vi fremmer ansvarlig produktion og forbrug.

Vedtaget enstemmigt ved foreningens stiftende generalforsamling d. 28. april 2024

Bestyrelsen